

UNIVERSUL CUNOAȘTERII

COLECTIVUL DE REDACȚIE**COORDONARE:**

REDACTOR: Prof.IONESCU MARIA
CONSULTANTI: Prof.DOLCESCU ALEXANDRU- Director
Prof.FÂRȚĂ DUMITRU- Inspector

TEHNOREDACTARE:

Prof.ȚOGOE GRIGORE
Prof.ANDRIȚOIU NICOLETA
Prof.FLOREA FLORIN
Prof.OLARU ADINA
Prof.GUIA ROXANA
Prof.PĂTRULESCU CORINA
Prof. ILIESCU ȘTEFANIA
Prof.COCORA TEODORA
Prof.GHIȚĂ ELENA
Prof.ROȘCA VALERIA
Prof.ARAMBAȘA ADELA
Prof.FRUNZĂ MARGA
Prof.PEPTAN DANIELA
Prof.MOHOR MARGARETA
Prof.BRĂNESCU LUCIA
Doc.UNGUREANU ADINA

CORECTORI:

Prof.POPESCU MIRABELA
Prof.GHEORGHE CORNELIA
Prof.IACOB LĂCRĂMIOARA
Prof.CHEANA ANCA
Prof.VATAU ROXANA

PUBLICARE REVISTA:

Prof.TĂLVESCU CRISTIAN
Inf.VĂRTOSU GEORGIANA
Lab.CHIRU ADINA
Psih.BĂNETE MARIA

ISSN 2501-9643**ISSN-L 2501-9643****ADRESA REDACTIEI:**

LICEUL GHEORGHE TĂTĂRESCU
Str.Jiului Nr.1, Rovinari, România

Tel/Fax: 0253/371323
E-mail: licrov@yahoo.com
Website: <http://cgtrovinari.ro>

Fiecare autor își asumă responsabilitatea pentru conținutul textului publicat

SECȚIUNEA ÎNVĂȚĂMÂNT

CALCULATORUL ȘI ELEVII

Prof. Ionescu Maria

Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Noile tehnologii TIC au impus modificări importante și în sistemul de învățământ atât în ceea ce privește dotarea materială, cât și procesul instructiv-educativ, ca și alte procese cu caracter administrativ. De la sfârșitul anilor 90', calculatoarele au început să pătrundă tot mai mult și în școlile românești, la început în universități, apoi în licee și în cele din urmă în școlile gimnaziale.

După anul 2000, tot mai multe unități de învățământ au fost dotate cu calculatoare și au început să se organizeze cursuri TIC cu cadrele didactice în vederea utilizării acestor calculatoare. Treptat computerele s-au înmulțit și ieftinit, fapt care a permis majorității cadrelor didactice, dar și familiilor elevilor să achiziționeze unul. Un alt progres l-a constituit răspândirea rapidă a internetului, majoritatea calculatoarelor fiind acum conectate la internet.

Calculatorul joacă astăzi un rol esențial în viața cadrelor didactice și mai ales a elevilor, oferind o serie de avantaje: posibilități rapide de informare, organizarea mai sistematică și mai

rapidă a materialelor, stimularea curiozității științifice ajută la consolidarea informațiilor, permite învățarea activă, facilitează învățarea limbilor străine.

În același timp însă, folosirea nejudicioasă a calculatorului produce o serie de dezavantaje deloc de neglijat:

- Multe informații pot fi eronate, de aceea trebuie verificate.
- În majoritatea cazurilor, elevii nu folosesc calculatorul pentru îndeplinirea unor sarcini școlare, ci pentru distracție (în special jocuri, vizionarea unor site-uri periculoase, discuții inutile, lipsite de substanță). Unele site-uri pot contribui la formarea unor comportamente neadecvate (fuga de muncă și responsabilitate, punerea pe primul plan a obținerii banilor, agresivitate, erotism, bulimie) care, necorectate la timp, pot duce la un anumit gen de dezumanizare.
- Folosirea calculatorului scade interesul pentru cititul cărților. Atunci când li se dă o sarcină, majoritatea elevilor, dar și o bună parte din cadrele didactice preferă să caute informații pe internet și să le copieze direct de acolo, fără a le mai trece prin filtrul gândirii critice. Obținerea rapidă a informațiilor îi face să devină mai superficiali.
- Scăderea capacității de concentrare. Elevii devin tot mai neascultători, tot mai agitați, deoarece nu au nimic în minte și s-au deprins să fie permanent distrați; de multe ori ei nu aud ce spune profesorul.
- Elevii sunt determinați să gândească mai ales prin intermediul imaginilor, nu al raționamentelor conștiente și logice și de aici apar dificultăți de înțelegere a informației, de multe ori ei nu înțeleg ce spune profesorul.
- Reducerea abilităților de comunicare. Elevii comunică tot mai greu atunci când sunt față în față, preferând comunicarea prin intermediul calculatorului, care are și dezavantajul de a stâlci limbajul.
- Folosirea îndelungată a calculatorului poate avea ca rezultat ruperea de realitate.
- Accentuarea conflictului dintre generații. De cele mai multe ori, valorile promovate de părinți vin în contradicție cu valorile promovate în lumea virtuală (a televizorului și internetului) și de aici apar neînțelegeri, angoase, frustrări și chiar agresivități verbale și fizice.

- Apariția unor probleme de sănătate: dureri de cap, dureri de ochi, obezitate, probleme cu coloana vertebrală.

Aceste dezavantaje pot fi combătute printr-o serie de măsuri:

- Supravegherea elevului atunci când utilizează calculatorul.
- Folosirea unor programe care permit restricționarea accesului la site-uri neadecvate vârstei.
- Accesul să fie permis doar pentru îndeplinirea sarcinilor școlare și pentru efectuarea de sarcini suplimentare instructive. Folosirea pentru distracții trebuie redusă la minim.

În concluzie, calculatorul nu este altceva decât o unealtă care, folosită cum trebuie, aduce multe avantaje omului, dar care, folosită cum nu trebuie, produce multe neajunsuri. Întrebarea dacă calculatorul este o invenție bună sau rea este nepotrivită. Nu invențiile în sine sunt bune sau rele, ci modul în care sunt folosite, pentru a contribui la bunăstarea și progresul umanității sau dimpotrivă, la regresul și distrugerea umanității. Exemplul cel mai clasic este cel al automobilului dotat cu motor cu ardere internă, care a contribuit la dezvoltarea fără precedent a transporturilor, la rapida circulație a mărfurilor și oamenilor, dar care astăzi a devenit un important factor de poluare care contribuie la încălzirea globală și la „sufocarea” oamenilor care trăiesc în marile centre urbane, dar și la declanșarea unor războaie pentru obținerea de petrol .

ROLUL DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL TEHNIC

Prof. Olaru Adina Georgiana
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Formarea competenței profesionale a unui absolvent este asigurată prin instruirea sa complexă și progresivă, pornind de la problemele generale ale profilului spre cele specifice unui grup de meserii. Astfel, studiul diferitelor discipline de specialitate și efectuarea activităților practice complementare, se vor baza pe fondul de cunoștințe formate prin studierea disciplinelor de cultură generală. Între acestea se stabilesc legături complexe, fiecare având importanța sa proprie.

RELAȚII INTERDISCIPLINARE

Disciplinele de specialitate trebuie privite ca părți ale aceluiași întreg constituit de procesul de învățământ. Ele nu pot fi privite unilateral, ca o parte teoretică pe care se construiesc abilitățile practice ale viitorului profesionist, ci în unitate cu ele: ceea ce le diferențiază este conținutul facilităților pedagogice pe care urmează a le realiza elevii. Cât privește raportul acestora cu instruirea practică, trebuie menționat că prin astfel de activități de instruire, elevii își însușesc cunoștințe și își formează în același timp deprinderi, o sarcină comună a tuturor disciplinelor de instruire fiind aceea a formării capacităților intelectuale, a aptitudinilor și deprinderilor.

Prin abordarea judicioasă și corectă a disciplinelor de cultură generală și a celor de

cultură tehnică de specialitate, absolventul unei forme de învățământ poate fi corespunzător pregătit pe plan cognitiv, psihomotor și afectiv pentru situațiile în care se va confrunta în practica socială.

**MODALITĂȚI DE OBȚINERE A
INFORMAȚIEI PRELIMINARE NECESARE
PROIECTĂRII
TEHNOLOGIEI DIDACTICE.**

În cazul tehnologiei instruirii, tehnologia didactică este aceea care cuprinde întregul proces de formare a tinerei generații, în conformitate cu comanda socială. Tehnologia didactică reprezintă de fapt un ansamblu de metode, forme, mijloace și relații stabilite în cadrul procesului de învățământ cu scopul realizării obiectivelor operaționale și în condițiile unei evaluări riguroase a atingerii lor. Procesul instructiv-educativ apare așadar caracterizat de două categorii de acțiuni convergente și anume:

- acțiunile de instruire conduse de maestru instructor;
- acțiunile de învățare desfășurate de elevi, sprijiniți să învețe prin îmbinarea optimă a tuturor resurselor de care dispune (metode, procedee, mijloace materiale, forme de organizare).

Având componentele unei situații pedagogice, se poate constata că stabilirea unei anumite strategii didactice se va face ținând cont și de restricțiile care apar, și anume:

- nivelul de pregătire al elevilor;
- particularitățile individuale ale acestora;
- timpul aferent.

Se impune, de asemenea, o permanentă evaluare a rezultatelor prin conexiune inversă, astfel încât să se asigure reglarea și perfecționarea sistemului, respectiv asigurarea calității și eficienței sale. În scopul proiectării unei tehnologii didactice este necesar ca, mai întâi, să se obțină informații privind:

- conținutul programei școlare în vigoare și a manualului disciplinei respective;
- nivelul de pregătire și posibilitățile elevilor;
- condițiile necesare existente pentru desfășurarea instruirii: cabinete, laboratoare, mijloace de învățământ.

Programa școlară, ca document oficial care direcționează, îndrumă și delimitează domeniile

din care profesorul își poate extrage formulări de probleme, indică aria tematică și gradul de detaliere în care urmează să fie studiat un anumit conținut, este prezentată pe teme și subteme. Într-o programă se indică profilul și meseriile pentru care se utilizează și este precizat timpul global aferent pregătirii detaliat-orientativ pe teme, precum și restricțiile de timp în funcție de profilul liceului sau de forma cursurilor (zi/seral). Programele moderne precizează, de asemenea, obiectivele generale și deprinderile, convingerile, atitudinile ce trebuie formate la elevi odată cu studiul modulelor. Se dau informații metodice și se recomandă și adaptarea permanentă la specificul sectorului de activitate pentru care se asigură pregătirea.

Manualele școlare constituie principalul suport material al cunoștințelor de acumulat, teme, probleme rezolvate sau propuse pentru rezolvare, seturi de probleme recapitulative, întrebări cu răspuns la alegere, etc.

Nivelul real de pregătire al elevilor ce urmează să fie instruiți, precum și disponibilitățile acestora, sunt factori care influențează și determină proiectarea unei tehnologii; luarea în considerare a acestora se impune pentru stabilirea corectă a obiectivelor și strategiei didactice. Nivelul real de pregătire al elevilor se poate aprecia inițial printr-un test de verificare corespunzător conceput sau prin observarea sistematică a elevilor în primele ore ale anului școlar. În conceperea unui test de verificare inițială nu vor fi omise elementele următoare:

- cunoștințele necesare dobândite la disciplinele studiate anterior: fie de cultură generală, fie de specialitate ;
- deprinderi de muncă intelectuală evidențiabile prin exprimarea corectă folosind vocabularul specific anumitor domenii;
- deprinderi de folosire a unor resurse didactice, efectuarea unor experimente cu truse didactice, • utilizarea fișelor de muncă independente;
- folosirea instrumentelor de măsurat ;
- utilizare a instrumentelor de desen, calcul, etc.

În urma aplicării metodei testării inițiale se pot asigura grupe de elevi foarte bine pregătiți și interesați în lărgirea ariei de cunoștințe - pentru care este recomandabil să se organizeze

cercușii științifice extrașcolare - și grupe de elevi cu lacune, în cazul cărora trebuie acționat pentru recuperarea prin consultații, rezolvări de probleme în colectiv, etc.

Condițiile reale de care dispune profesorul pentru desfășurarea instruirii sunt un alt factor de care se ține cont la elaborarea tehnologiei didactice. Oricât de bine ar fi întocmit un proiect didactic, el devine o utopie dacă nu poate fi transpus în practică. De aceea, este necesar să fie binecunoscute:

- mediul de instruire;
- dotarea cu mijloace de învățământ;
- materialul bibliografic;
- posibilitatea de folosire a resurselor puse la dispoziție de alte unități;
- posibilități de autodotare.

Cum condițiile existente unor materiale cu caracter metodologic pentru disciplina respectivă prezintă aceste limite, profesorul trebuie să folosească în proiectarea didactică și potențialul său creator și inovator.

CRITERII DE ÎNTOCMIRE A PROIECTELOR DE TEHNOLOGIE DIDACTICĂ

Elaborarea proiectelor de tehnologie didactică este impusă cu necesitate de condițiile desfășurării unui învățământ modern și trebuie să țină seama de o serie de factori determinanți și anume:

- organizarea științifică a activității;
- creșterea eficienței procesului instructiv;
- realizarea cu maxim de probabilitate a unui anumit nivel de performanță corelat cu cerințele domeniului pentru care se asigură pregătirea.

Proiectul didactic, pentru a fi eficient, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să respecte principiile pedagogice și ale psihologiei procesului instructiv;
- tehnicile de instruire să fie subordonate conținutului și obiectivelor pedagogice urmărite;
- modul de organizare a activităților instructive să satisfacă particularitățile învățării pentru fiecare vârstă;
- activitățile stabilite trebuie să determine un nivel și un ritm ridicat al învățării, să mobilizeze toate resursele psihice în efortul de autoformare;
- să țină seama de nivelul la care se găsesc resursele necesare desfășurării activității didactice:

dotarea didactico-materială, natura spațiului repartizat instruirii, timpul alocat;

- să țină seama de asigurarea condițiilor unei bune comunicări între profesor și elev, de evitarea factorilor de oboseală și supraîncărcare;
- să indice căile de evaluare continuă a rezultatelor instruirii, oferind astfel posibilitatea reglării procesului chiar în timpul desfășurării lui, pentru obținerea finalităților prestabilite.

Din perspectiva celor prezentate, întocmirea proiectului de tehnologie didactică devine o sarcină deosebit de complexă care necesită găsirea celei mai avantajoase structuri a instruirii și a căilor pentru realizarea ei, ținând cont de condițiile date, de particularitățile clasei și a fiecărui elev în parte. Subaprecierea oricăruia din acești factori poate conduce la insuccese, de exemplu: nesocotirea condițiilor concrete de dotare materială face inaplicabilă o tehnologie care, teoretic, a fost corect întocmită sau întocmirea unei tehnologii fără să se țină seama de particularitățile clasei instruite poate avea ca efect o instruire lacunară sau o evaluare neconformă cu realitatea.

Bibliografie:

1. A. Cosmovici, L. Iacob, Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 2005.
 2. C. Cucoș, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006.
 3. D. Purțuc, Modele de instruire formativă specifice disciplinelor tehnice, Editura Spiru Haret, Iași, 1996.
 - 4.****
- www.cartidownload.ro/diverse/metodica_predarii_disciplinelor_de_specialitate.

CONFIGURAREA UNUI CALCULATOR UTILIZÂND 2000 LEI

**Informatician Vîrtosu Georgiana
Liceul Gheorghe Tătărescu – Rovinari**

Când îți cumperi un calculator nou este bine să ai în vedere mai multe aspecte, cel mai important fiind acela legat de perioada sa de folosință. Cum evoluția tehnologică este inevitabilă, iar în domeniul IT apar zi de zi noutăți, ar trebui să fii foarte atent atunci când achiziționezi un calculator nou.

Carcasa de calculator, prezentată în Figura 1 este de obicei făcută din plastic, oțel și aluminiu și este disponibilă într-o gamă variată de stiluri. Sunt mai multe tipuri de carcase, dar factorul de formă pentru carcase este de obicei desktop sau turn. Carcasele au denumiri diferite:

- Șasiu, Cabinet, Turn, Cutie, Housing

Pe lângă protecție și susținere, carcasele asigură un mediu proiectat pentru a păstra componentele la o temperatură adecvată. Pe lângă protecție față de factorii de mediu, carcasele previn deteriorarea componentelor din cauza electricității statice. Componentele interne ale calculatorului sunt împământate prin atașarea acestora la carcasă. Ar trebui să alegeți o carcasă în funcție de dimensiunile fizice ale sursei de alimentare și ale plăcii de bază.

Sursa de alimentare

Sursa de alimentare prezentată în Figura 2 transformă curentul alternativ (AC), care provine dintr-o priză, în curent continuu (DC), care are un voltaj mai scăzut. Curentul continuu este folosit pentru alimentarea tuturor componentelor unui calculator.

Placa de bază

Placa de bază este circuitul integrat principal și conține magistralele sau căile

circuitelor electrice, ce se găsesc într-un calculator. Magistralele permit datelor să circule între diferitele componente care alcătuiesc un calculator. Figura prezintă o varietate de plăci de bază. O placă de bază este cunoscută și sub numele de placă de sistem, backplane sau placă principală. Placa de bază cuprinde unitatea centrală de procesare (UCP), memoria RAM, sloturi de extensie, ansamblul format din radiator și ventilator, chip-ul BIOS și circuitele încorporate care interconectează placa de bază cu celelalte componente. Socket-urile, conectorii interni și externi și diferitele porturi sunt de asemenea așezate pe placa de bază.

Procesorul

Unitatea centrală de prelucrare (UCP) este considerată creierul calculatorului. Este cunoscută și sub numele de procesor.

Majoritatea calculului se efectuează în procesor. În termeni de putere de procesare, unitatea centrală de prelucrare este cea mai importantă componentă a unui calculator. UCP-urile sunt fabricate sub diverse forme, fiecare stil având nevoie de un anumit tip de slot sau socket pe placa de bază. Cei mai cunoscuți producători de microprocesoare sunt Intel și AMD.

ROM

Chip de memorie Read-Only Memory (ROM). Acestea sunt localizate pe placa de bază. Chip-urile ROM conțin instrucțiuni care pot fi accesate în mod direct de către unitatea centrală de procesare. Instrucțiunile de bază folosite la pornirea (boot) calculatorului și la încărcarea sistemului de operare sunt stocate în ROM. Chip-urile ROM își păstrează conținutul chiar și după ce a fost oprită alimentarea. Conținutul acestora nu poate fi șters sau modificat prin mijloace obișnuite. Diferitele tipuri de ROM sunt prezentate în Figură.

RAM

Random Access Memory (RAM) este o memorie care

stochează temporar datele și programele care sunt accesate de către procesor. RAM este o memorie volatilă, ceea ce înseamnă că își va pierde conținutul atunci când calculatorul este închis. Cu cât există mai multă memorie RAM în calculator, cu atât crește capacitatea de stocare și procesare a programelor și fișierelor de dimensiuni mari, crescând de asemenea performanța sistemului. Diferitele tipuri de RAM sunt prezentate în Figură. O unitate de stocare citește sau scrie informații pe medii de stocare magnetice sau optice. O unitate de stocare poate fi folosită pentru a stoca date permanent sau pentru a citi informații de pe un hard-disk. Unitățile pot fi instalate în carcasa calculatorului, ca de exemplu hard-disk-ul. Pentru portabilitate, unele unități de stocare se pot conecta la calculator folosind un port USB, FireWire sau SCSI. Aceste unități portabile sunt numite unități detașabile și pot fi folosite de mai multe calculatoare. Exemple de unități de stocare comune:

- Unitate de dischetă
- Hard disk
- Unitate optică
- Unitate flash
- Unitate de rețea

Hard disk

Hard disk-ul este o unitate magnetică de stocare care este instalată în interiorul unui calculator. Este folosit pentru a stoca date permanente. Într-un calculator, hard disk-ul este de obicei configurat ca partiția C și conține sistemul de operare și aplicațiile. Hard disk-ul este de obicei configurat ca prima unitate în secvența de pornire. Capacitatea de stocare a unui hard disk este măsurată în miliarde de biți, adică gigabiți (GB). Viteza unui hard disk este măsurată în numărul de mișcări de revoluție pe minut (RPM). Pentru a mari capacitatea de stocare se pot adăuga mai multe hard disk-uri.

Unitatea optică

O unitate optică este o unitate de stocare ce folosește

tehnologia laser pentru a citi date de pe mediul optic. Există două tipuri de unități optice:

- Compact disc (CD)
- Digital versatile disc (DVD)

Mediile CD și DVD pot fi înregistrate anterior (read-only), inscriptibile (scriere o singură dată) sau reinscriptibile (citire și scriere de mai multe ori). CD-urile au o capacitate de stocare de aproximativ 700 MB. DVD-urile au o capacitate de stocare de aproximativ 8.5 GB pe o parte a discului.

Unitate flash

O unitate de memorie flash, cunoscută și ca stick de memorie, este un tip de echipament de stocare care se conectează la un port USB. Un stick de memorie folosește un tip special de memorie care nu are nevoie de alimentare pentru a stoca datele. Aceste tipuri de unități de stocare pot fi accesate de sistemul de operare la fel ca și celelalte tipuri de unități.

Lista de componente

Carcasa de calculator – Spire ATX	83 RON
Sursa de alimentare	49 RON
Placă de bază – MSI 760Gn –P23 Fx	332 RON
Procesor Intel Celeron 1,9 GHz	192 RON
Memorie RAM 2 GB Zepelin	128 RON
Hard disk capacitate 320 GB	184 RON
Unitatea optica DVD Writer , Unitate flash	186 RON
Placă video - SoppshireRandon 1 GB	222 RON
Sistem de operare Windows 7 SP1 64 bit	267 RON
Monitor	300RON
Total	1943 RON

REGULI GENERALE DE PROTECȚIA MUNCII PRIVIND DESFĂȘURAREA ORELOR DE LABORATOR

Laborant Chiru Ștefania Adina
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Pregătirea elevilor presupune și asimilarea de cunoștințe practice, realizate sub forma orelor de laborator.

Orele de laborator trebuie să se desfășoare în condiții de securitate și conform programei școlare. Laboratorul trebuie amenajat încât să permită desfășurarea lucrărilor fără a pune în pericol sănătatea elevilor și profesorilor. Profesorul este obligat să efectueze instructajul de protecția muncii elevilor în prima oră de laborator, iar elevii să și-l însușească pentru desfășurarea orei în condiții optime.

Reguli generale de protecția muncii pentru siguranța elevilor în timpul orelor de laborator

1. Îmbrăcămintea elevilor trebuie să fie adecvată pentru munca de laborator.

În timpul orelor de laborator trebuie să aveți o îmbrăcămintă adecvată, nu purtați bijuterii, ele pot

fi deteriorate în contact cu diferite substanțe sau obiecte. E recomandat pentru protecție halatul de laborator cu mâneci lungi, iar nasturii de la mâneci încheiați, părul lung trebuie prins la spate. Evitați să purtați haine largi pe corp. Îmbrăcămintea din bumbac este de preferat celei din lână, nailon sau poliester. Purtați pantofi care să vă protejeze picioarele de scurgerile unor substanțe chimice.

2. Nu lucrați niciodată singuri în laborator.

Lucrați în laborator numai sub supravegherea profesorului. Nu lăsați echipamentele nesupravegheate în timpul funcționării.

3. Păstrați ordinea și curățenia în zona de lucru.

Pentru asigurarea condițiilor de igienă a muncii se va păstra curățenia la locul de muncă, iar la începutul și sfârșitul orei de laborator se va aerisi bine laboratorul. De pe locul unde se desfășoară experimentele se vor îndepărta obiectele care nu sunt necesare. Numai cărțile și caietele necesare experimentului sunt permise în laborator. Păstrați alte cărți, rucsacuri și articole similare în clasă sau în zona de depozitare desemnată. Faceți ordine în timpul lucrului în laborator, aranjați aparatele și raportați orice produs deteriorat sau care lipsește. Nu se recomandă legături improvizate.

4. Pregătiți activitatea de laborator citind, în primul rând, regulile de protecție a muncii.

Citiți fișa activității experimentale înainte de intrarea în laborator. Dacă nu sunteți sigur de ceva, cereți explicații profesorului.

5. Fiți atenți întotdeauna la simbolurile de siguranță și avertismentele din fișa activității experimentale și caietul de notițe, postate în laborator sau la avertismentele verbale ale profesorului. Ele sunt oferite pentru siguranța voastră.

6. Cunoașteți procedurile adecvate în caz de incendiu, localizarea ieșirilor de incendiu și a echipamentelor de urgență

Asigurați-vă că știți procedurile de urmat în cazul unui incendiu sau al unei situații de urgență.

7. Raportați profesorului toate accidentele, imediat, chiar dacă sunt minore.

Dacă aveți o durere de cap, vă doare stomacul sau sunteți amețit, anunțați imediat profesorul.

8. Experimentele de laborator trebuie să fie aprobate de către profesor înainte de a fi încercate de către elev.

Nu efectuați experimente neautorizate de către profesor și nu schimbați destinația materialelor sau echipamentelor. Folosiți numai materialele și echipamentele enumerate în lista de echipamente din fișa de activitate sau autorizate de către profesor. Urmați etapele specificate în fișa de lucru sau descrise în manual și aprobate de către profesor.

9. Lucrați cu atenție.

Aveți grijă de cei din jurul vostru sau de echipamente atunci când se efectuează un experiment. Dacă nu sunteți sigur cum se procedează, întrebați profesorul.

10. Amuzamentul în laborator este foarte periculos.

Echipamentele și aparatura de laborator nu sunt jucării; nu vă jucați niciodată în laborator și nu folosiți timpul utilizării laboratorului sau echipamentele pentru altceva decât scopul propus.

11. Alimentele, băuturile și guma de mestecat nu sunt permise în laborator.

12. Manifestați prudență atunci când lucrați cu echipamente electrice.

Nu utilizați echipamente electrice cu fire răsucite sau neizolate.

Asigurați-vă că aveți mâinile uscate înainte de a utiliza echipamentele electrice.

13. Pe tot parcursul activității de laborator elevii sunt raspunzători de integritatea aparatelor primite, iar la sfârșitul activității au datoria de a preda aparatele în perfectă stare.

14. Spălați-vă pe mâini cu apă și săpun la încheierea fiecărei activități de laborator.

10 SFATURI PENTRU PĂRINȚII ELEVILOR DE LICEU DIN CLASELE TERMINALE

Prof. Vătău Roxana Maria
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

1. Un elev de liceu ar trebui să se gândească la viitorul lui. Mă duc la facultate? Ar trebui să încerc să găsesc un loc de muncă? Ce ar trebui să fac? Ascultați-l, sprijiniți-l ca să aibă o minte deschisă cu privire la posibilitățile infinite.
2. În cazul în care un elev de liceu are un loc de muncă, părintele trebuie să-l ajute să gestioneze banii și timpul său. Ajutați-l să creeze un buget și să aibă un plan de economii.
3. La acest nivel, cei mai mulți copii vor obținerea permisului de conducere și mulți vor merge cu mașina la școală. Fă-ți timp pentru a-l ajuta să învețe să conducă. Fii clar și direct atunci când se discută despre siguranța pe drum.
4. Când elevul de liceu obține permisul de conducere, fă reguli clare cu privire la când, cum, și cu cine va conduce. Dă-i orientări clare. "Nu vei scrie mesaje pe telefon în timpul conducerii," și "Pune-ți întotdeauna centura atunci când ești la volan!" Asigurați-vă că știe că a conduce este o mare responsabilitate și privilegiu.
5. Ajută elevul de liceu să gestioneze stresul. Găsiți timp de petrecut cu întreaga familie.
6. Găsiți timp pentru a lua cina împreună. În timpul cinei, asigurați-vă că toată lumea are o șansă de a împărtăși cele mai importante momente ale zilei și ce vor face mâine.

7. Adolescentul poate lucra din greu pentru a echilibra activitățile extracurriculare și activitățile școlare în acest an. Ajuțați adolescentul să devină un manager de timp dându-i responsabilități casnice și familiale.
8. Adu-i aminte că examenele finale sunt importante pentru a aplica la o facultate.
9. În același timp, nu uitați că mediile din liceu sunt, de asemenea, importante. Fie că se descurcă sau nu bine la școală, copilul dumneavoastră trebuie să ia în considerare înscrierea la un curs de testare.
10. La această vârstă, prietenii și romantismul devin mai importante decât școala. Stabilește reguli cu privire la întâlniri. Starea de spirit și comportamentul adolescentului nu trebuie să afecteze performanța academică. Este important ca părinții să fie abordabili și, în același timp, să-și mențină autoritatea parentală.

Bibliografie:

1. Supporting Academic Success, ParentFurther, <http://www.parentfurther.com/parenting/school-success/preparing-kids>.

STRUCTURI SINTACTICE SPECIFICE LIMBII VORBITE

Autor: prof. Iacob Lăcrămioara
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Tendința actuală a limbii vorbite este aceea de căutare a noi forme de exprimare mai

nuanțată pentru formularea și transmiterea ideilor. Dar dorința de exprimare excesiv de „literară”, necunoașterea sensului cuvintelor rostite, utilizarea argoului și exprimarea prin cuvinte scurte și simple spuse în ritm accelerat conduc la efecte opuse.

Pentru limba română literară se acceptă în general existența următoarelor stiluri funcționale: artistic, tehnico-științific, juridico-administrativ. În afară de acestea există și variații care pot fi încadrate în stilurile funcționale: publicistic, familial/colocvial, oratoric, epistolar, telegrafic. Stilul colocvial (al conversației uzuale) îndeplinește funcția de comunicare într-o sferă restrânsă, cu o arie tematică foarte vastă, dar cu o problematică simplă. Acest stil este unica sferă de întrebuintare a limbii în care este posibilă dezvoltarea spontană, neintenționată a limbii. Scoaterea în evidență a unui element din comunicarea căreia vorbitorul îi atribuie mai multă importanță se realizează prin mai multe mijloace:

- sintactice: topica, repetiția, dublarea, elipsa, construcții perifrastice (de genul- ce e rău că nu am timp?).
- fonetice: accentul logic sau sintactic, variația de tempo.

Mijloacele lingvistice sunt foarte variate: unele se apropie de norma literară, altele de normele dialectale sau normele unor limbaje speciale specifice (jargon, argou, limbaj profesional, etc.). Adesea, vorbirea unei persoane se caracterizează prin poliglosie – capacitatea de a-și adopta exprimarea potrivit mediului – și de a înțelege mai multe variante (teritoriale și sociale) ale limbii.

Caracteristicile stilului colocvial sunt:

a) naturalețea, relaxarea, degajarea în exprimare; comunicarea nu se supune unor factori de constângere și de control ca în alte stiluri ale limbii. Vorbitorii preferă informația lipsită de contururi ferme drept care sunt folosite:

- cuvinte cumulative, apte a fi folosite în numeroase situații: „cum stau lucrurile?”, „ce lucruri noi poți să-mi spui?”;
- aproximări: „la doi pași”, „vreo oră”, „cam o jumătate”;

- ticuri verbale: „știi ceva?”, „nu-i așa?”, „vezi”, „atât”, de fapt orice parte de vorbire poate deveni tic verbal.

- cuvinte din lexicul neliterar: mă, bă, măi;
- forme pronominale și pronume cu circulație regională: aia, istalalt, ăilalți, ăsta (Muntenia), aista (Moldova), matale, mata, tălică;
- forme verbale regionale: făcui, văzuși, o fost, s-o dus, am mâncatără.

b) oscilarea între economie și abundență în exprimare manifestată prin:

- întrebuițarea clișeele lingvistice (formulări stereotipe, uneori eliptice)

- mijloace extralingvistice (mimica, gestică, indicarea obiectelor)

- repetiție (reluarea informației prin alte cuvinte, tautologie, pleonasm)

- utilizarea proverbelor și zicătorilor, a expresiilor și locuțiunilor

c) încărcătura afectivă – comunicarea poartă amprenta stării emoționale specifice vorbitorului. Lingvistic se concretizează prin utilizarea:

- diminutivelor și a augmentativelor, a cuvintelor peiorative, a superlativelor în manieră populară, a expresiei figurate (prin intermediul tropilor), a interjecțiilor, a mijloacelor de apel afective (formule de adresare, vocative, imperative), a mijloacelor fonetice: intonație, accelerarea sau încetinirea ritmului

d) înclinația către satiră și umor exprimată prin procedee ca: porecle, contaminări, răstălmăciri, asocieri nelogice (curat murdar, bun rău), stridențe lexicale și gramaticale (e proști, dar mulți, a mai pășit-o și alții).

În lingvistică, prof. univ. Theodor Hristea s-a preocupat de hipercorectitudine (hiperurbanism). Hipercorectitudinea este o abatere lingvistică de tip special, datorată preocupării vorbitorilor de a se conforma limbii literare, manifestată în modificări fonetice, gramaticale determinate de false analogii. Se poate clasifica în :

1. - fenomene fonetice:

a) după originea cuvintelor

- hiperfranțuzisme: bleo-maren pentru bleumarin (fr. bleu a la marine), hipergermanisme, hiperenglezisme, etc.

b) după natura fonetică a modificărilor

- hipercorectitudine consonantică: piftea pentru chiftea (tr. koftel), gioben în loc de joben (fr. jobin)

- hipercorectitudine vocalică: samă în loc de seamă (mgh. szam), viclean în loc de vechiul hiclean (mgh. hitlen).

2.- fenomene morfologice și sintactice de tipul: „partea întâia” (corect întâi), „copii noi născuți” (în loc de nou născuți), fiind rezultatul analogiilor greșite dintre adjective și adverbe sau „exercițiile trebuiesc rezolvate” (în loc de trebuie) ca exemplu de acord hipercorect.

În vorbirea obișnuită procedeele lingvistice sunt folosite numai pentru exteriorizarea impresiilor, a dorințelor, etc.

ELIPSA – termen provenit din limba franceză „ellipse”, latina literară „ellipsis”, limba greacă „eleipsis” cu sensul de „lipsă, omisiune”, este o figură de stil ce se definește drept subînțelegerea uneia sau mai multor cuvinte omise într-un context. (Dicționar de termeni literari)

În conversația uzuală vorbitorii nu rostesc cuvintele respective, deși le au în minte, pentru că le consideră subînțelese, sau, în fluxul vorbirii, graba cu care rostesc mesajul îi face să renunțe la ele. De exemplu „Iarna, ne dădeam pe gheață și la săniuș”. Elipsa poate avea mai multe cauze: nevoia de concizie, de scurtare a vorbirii sau nevoia de a obține anumite nuanțe afective, de ex. „Noaptea ninge, dimineața iar.”

REPETIȚIA, din fr. repetition, lat. repetitio, este o figură de stil care constă în utilizarea aceluiași grup de sunete, a aceluiași cuvânt, a aceleiași sintagme sau a aceleiași relații gramaticale de două sau mai multe ori. Pentru expresivitatea ei afectivă și valoarea ei estetică, repetiția, în retorica antică, avea o funcție patetică. (Dicționar de termeni literari)

În limba vorbită, a relua de câteva ori același cuvânt, același grup de cuvinte, aceleiași propoziții sau fraze în cursul unei scurte expuneri este ceva foarte obișnuit:

- reia ideea printr-un cuvânt cu conținut similar (repetiție anaforică) : „Fugi odată! Aleargă!”

- sugerează ideea de superlativ: „puțin-puțințel”, „bun-bunuț”, „spaima -spaimelor”, „ușor-ușurel”, „adevăr-adevărat”, „fuga-fuguța”.

- indică insistența asupra unui fapt, durata unei acțiuni: „scârța-scârța”, „uța-uța”, „iute-iute”, „șopa-șopa”.

- exprimă succesiunea temporală și spațială: „zi după zi”, „oră de oră”, „oraș după oraș”, periodicitatea: „din an în an”, „din când în când”, „din trei în trei zile”, imprecizia: „Dar-ar Domnul să dea!”;

TAUTOLOGIA, un alt fenomen al limbii vorbite în special, constă în repetarea unei părți de propoziție sau a unei propoziții prin aceleași cuvinte și cu același înțeles, dar cu funcție sintactică diferită. Între termenii tautologiei se pot stabili raporturi: - Subiect-predicat: „munca-i muncă, distracția-i distracție”, „oaia e oaie”.

- Complement de relație – predicat: „de cântat cântă”, „de muncit muncește”.

În frază tautologia poate reprezenta reluarea a două propoziții: „nu-i frumos că e frumos”, „a fost așa cum a fost cândva”. Valorile tautologiei subliniază o calitate sau o acțiune. Al doilea termen exprimă de obicei identitatea cu cel dintâi, subliniind calitatea acestuia: „un Luchian e un Luchian”, exclusivitatea: „legea nu e glumă, legea e lege”, caracterul de autenticitate: „de frumos era frumos bag seamă”, „când spun o vorbă vorbă rămâne”, „femeia tot femeie”.

ANACOLUTUL, termen provenit din franceză „anacoluthé”, greacă „anakolouthon” - „întrerupere” este o figură de stil care constă în întreruperea continuității sintactice în propoziție sau frază. (Dicționar de termeni literari)

Tipuri de anacolut:

- acceptate în limba vorbită și care nu viciază sensul enunțului: „Dacă n-ai putere, nu întârâta gâlceava”.

- construcții greșite care fac dificilă înțelegerea mesajului: „Cine vine, am treabă”, „Dacă sună, dorm”.

CUVINTELE ȘI CONSTRUCȚIILE INCIDENTE sunt cuvinte și construcții sintactice care aduc informații suplimentare (nu neapărat necesare) în cadrul unui enunț de bază.

Ele pot ocupa orice poziție în text și nu sunt legate din punct de vedere gramatical de propoziția în care apar:

- O explicație: „Vârsta, că am o sumă de ani în spate, îmi dă voie să spun toate astea”.

- O apreciere asupra celor relatate: „Uite că, din fericire, a venit la timp”.

- Convingerea (într-o măsură mai mică sau mai mare): „Vreau, crede-mă, dar nu pot”.

- Intervenția autorului în vorbirea unui interlocutor: „Țin mult, zise el, la cartea aceasta”. PLEONASMUL reprezintă o eroare de exprimare constând în folosirea alăturată a unor cuvinte, construcții, propoziții, etc. cu același înțeles, în general cel de-al doilea termen fiind cuprins în înțelesul celui dintâi. Pot fi:

- Lexicale: produse numai la nivelul cuvântului : „babă bătrână”, „avansați înainte”, „rodnic și fructuos”.

- Morfologice: dubla articulare a unui substantiv (ouălele), formarea gradelor de comparație (comparativ și superlativ) la unele adjective și la adverbe care exprimă prin forma lor acele grade de comparație (sublim, infim, optim, principal, inferior, superior, anterior, ulterior, etc.): „foarte sublim, cea mai optimă, etc.

- Sintactice: la nivelul propoziției sau la nivelul elementelor de relație din frază: „Am limitat convorbirea numai la strictul necesar”.

BIBLIOGRAFIE:

1. „Dicționar de termeni literari”- Ed. Academiei R.S.R. 1976
2. „Gramatică și stilistică” – C. Ionescu și M. Cerkez - Ed. All 1997
3. „Sinteze de limba română” – coord. Th. Hristea – Ed. Did. Ped. 1981
4. „Gramatica de bază a limbii române” – I. Coteanu- Ed. Albatros 1982
5. „Limba română corectă” – coord. V. Breban – Ed. Științifică 1973

SECȚIUNEA NOUTĂȚI

ARTA LEMNULUI ÎN CADRUL UNOR OBICEIURI TRADIȚIONALE

Autor : Prof. Frunză Marga
Liceul “Gheorghe Tătărescu” Rovinari

O largă serie de obiecte lucrate din lemn și cu certă valoare artistică se referă la obiceiuri spirituale tradiționale, a căror raritate crescândă le conferă un interes mai mult decât documentar, cu atât mai mult cu cât ele sunt legate sincretic de diferite manifestări și creații specifice.

În acest sens, pot fi amintite unele obiecte legate de obiceiurile de peste an, cum ar fi măștile (îndeosebi cele din Vrancea, din zona Neamțului), folosite în trecut în jocurile de priveghi și de șezătoare, la rusalii și la seceriș, măștile având adeseori ca suport lemnul.

Un grup aparte îl formează vasele numite « păscărițe », folosite la sărbătorile de primăvară ale paștilor, în Bucovina, lucrate din doage și cercuri, cu una sau două toarte înalte, întreaga suprafață a vaselor fiind frumos decorată prin pirogravare.

Neîndoios că seria de troițe și, mai cu seamă, stâlpii de mormânt s-au bucurat în trecut de mare cinste; de forme și mărimi diferite, lucrați prin cioplire, crestare și – în numeroase regiuni, cum ar fi Oltenia, Țara Crișurilor etc. – prin colorare, troițele, cum sunt și astăzi acele exemplare strălucite de cruci din « cimitirul vesel » lucrate de Stan Pătraș din Săpînța Maramureșului, au îmbogățit repertoriul artei populare românești. Aceasta cu atât mai mult cu cât și aici, ca și în arhitectura vechilor biserici, concepția și tehnica de realizare au fost aceleași ca și în lucrările laice. Chiar și decorul acestora a cuprins ca elemente de bază motive străvechi, de cult solar, stele, etc., așa cum se pot vedea pe numeroase exemplare până în timpul nostru, într-o serie de zone și localități mai izolate, cum se întâlnește de pildă motivul de roată solară, ca unic motiv figurat în mari dimensiuni pe crucile din lemn de stejar, cum ar fi, de pildă, la Mateiaș în zona Țirnavei Mari.

Cel mai strălucit exemplu îl oferă stâlpii simpli de mormânt ce se întâlnesc frecvent în satele din zona Orăștiei, ale Văii Pianului și Văii

Sebeșului, până spre Tilișca Sibiului, deci în plină vatră a platformei geto – dacice, în preajma Grădiștei Muncelului și a cetăților de la Căpîlna și Tilișca. Aici, în numeroase localități (Cugir, Șugag, Loman ș.a.), vechile cimitire se prezintă ca niște adevărate expoziții în aer liber cu stâlpi de stejar de diferite înălțimi, grupați, uneori, câte 2 – 5 la capătul unui mușuroi de mormânt, stâlpi sculptați viguros cu motive de romburi ritmate prin repetiție sau alternanță, cu brâie sau « scărițe », stâlpi ce poartă, uneori, deasupra o pasăre « a sufletului » cioplită stângaci în lemn, cu aripile întinse; aceasta, împreună cu stâlpii, dovedește fără posibilitate de tăgadă o adâncă filosofie din care a purces, într-un proces de sublimare, măiastra artă a lui Constantin Brâncuși.

Prin cercetările de teren s-a ajuns la concluzia că foarte multe obiecte utilitare, cum ar fi pistolnicele sau crucile de conac, au fost împodobite cu ilustrații scrijelate reprezentând pe Iisus Hristos sau pe Maica Domnului, arătând ca niște mici icoane de vatră. În zona Cărpiniș-Crasna (Gorj) locuiau mulți păstori ungureni, care făceau drumuri lungi între Gorj și Sibiu. Aceste icoane de vatră ar fi putut să treacă granițele Gorjului și să ajungă în Ardeal și pe această cale, mulțumită transhumanței.

Ținând cont că icoanele de vatră erau confecționate într-un stil simplist, naiv, se poate face o corelare între icoanele pictate pe sticlă din Ardeal și icoanele de vatră scrijelate din zona de nord a Olteniei.

Întotdeauna casa a servit ca punct central de orientare a talentului meșterilor populari. Astfel se explică și faptul că acolo, lângă vatra focului, locul sacru unde se gătea mâncarea, meșterul popular a găsit de cuviință să pună icoana, pentru a cinși și prin aceasta pâinea și bucatele.

În Gorj au existat lăcașuri de cult, cum ar fi Mănăstirile Polovragi, Crasna, Tismana, Lainici și numeroase alte biserițe, mai ales din lemn, care au întreținut spiritul religios. Este relevantă, în sensul celor afirmate mai sus, cifra de 110 biserici din lemn existente și la această oră în Gorj, cu siguranță un număr depășind suma tuturor obiectivelor de acest fel din întregul sud al României.

Mulți călugări, care de cele mai multe ori proveneau din rândul țărănimii, unii chiar fără știință de carte, dar cu un deosebit simț artistic, meștereau icoane de vatră sau pictate, cruci scrijelate, pistolnice cu chipul lui Iisus Hristos și al Maicii Domnului, pe care le vindeau în folosul bisericii. Interesant de consemnat este faptul că la confecționarea acestor icoane, cruci și pistolnice se foloseau aceleași tehnici țărănești de crestare în lemn, cum ar fi: custura, dalta de scrijelare, horjul. În prezentarea sfinților se regăseau foarte multe elemente laice. Crucea de conac descoperită în satul Celei din comuna Tismana are conturul împodobit cu același motiv ancestral, „șarpele”, care se regăsește pe marginea a foarte multe dintre icoanele de vatră. Maica Domnului, destul de primitiv reprezentată, poartă dinainte catrință în vergi, asemeni femeilor din sat.

Nelipsită de interes artistic este și categoria instrumentelor muzicale populare tradiționale, lucrate în lemn și decorate corespunzător formei și esenței din care sunt confecționate, cum ar fi tulnicele, fluierile și cavalele lucrate din lemn de răchită, frasin, prun sau alte esențe, în Munții Apuseni, sau la Hodac în zona Mureș, la Șugag pe Valea Sebeșului, la Urșani în Muntenia, la Vaideeni în Oltenia și în alte centre, fluier simple sau îngemănate, ferecate cu alamă sau decorate prin incizie simplă ș.a.m.d.

Acestor categorii de creații li se mai pot adăuga altele, în care lemnul participă ca element constructiv și decorativ, reușita pieselor fiind apreciată totdeauna de opinia populară, cel puțin în aceeași măsură, datorită factorului estetic.

BIBLIOGRAFIE:

Bibliografia generală a etnografiei și folclorului românesc vol. I (1800-1891). Cuvânt înainte de Mihai Pop. Coordonare și prefață de Adrian Fochi, Editura pentru Literatură, București, 1968, XL + 723 p. (8.330 de titluri).

Bibliografia generală a etnografiei și folclorului românesc, vol. II (1892-1904), editată de Academia Română. Coordonare și cuvânt înainte de Adrian Fochi. Ediție îngrijită și prefațată de Iordan Datcu. Editura Saeculum I.O., București, 2002, 703 p. (12.430 de titluri).

O MINTE SĂNĂTOASĂ ȘI UN CORP SĂNĂTOS

Autor: prof. Arambașa Adela
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Toți știm cât de importantă este menținerea unei balanțe între o minte sănătoasă și un corp sănătos și, totuși, de cele mai multe ori, nu facem nimic. De obicei, când vine vorba de o alimentație sănătoasă, de sport, spunem.....de mâine, de luni, din 1 ianuarie. Și așa trec zilele, lunile, anii și rămânem tot cu obiceiurile noastre nesănătoase.

În rândurile următoare vă voi prezenta câteva sfaturi legate de menținerea acestei balanțe ideale între corp și spirit sau, cel puțin, o încercare de împlinire fizică și sufletească, ambele aflate în strânsă legătură. Pentru un corp sănătos, dar și pentru o minte pe măsură:

- consumați cât mai multe fructe și legume;
- consumați proteine (îndeosebi din pește);
- consumați minim 2l de apă zilnic;
- evitați grăsimile rele;
- evitați băuturile carbogazoase;
- faceți mișcare cât se poate de des;
- plimbați-vă, respirați aer proaspăt;
- bucurați-vă de natură, miroșiți o floare, admirați un peisaj;

- feriți-vă cât se poate de poluare (îndeosebi cea a aerului);
- optați pentru o plimbare cu bicicleta, nu pentru una cu mașina (amintiți-vă de ambuteiajele cu care trebuie să vă confrunțați, de mirosul îngrozitor de combustibil, de zgomot etc.).

Încercați și în mod sigur vă veți simți mai bine după ce veți ajunge acasă; aveți încredere în remediile naturale (cele de la bunica) atunci când considerați că aveți nevoie de pastile; acestea din urmă nu fac decât să creeze, treptat, dependență și chiar să vă afecteze organismul. De asemenea, recomand din când în când o baie relaxantă cu mirosme încântătoare pe fundalul unei muzici care vă face să vibrați; iată cum veți avea garanția unui somn profund și liniștit, care vă va pregăti pentru o nouă zi.

Totodată, vă recomand să citiți (e un mod educativ de relaxare), delectați-vă mintea cu operele marilor scriitori, cu diferitele documentare difuzate la televizor sau cu orice carte care considerați că merită citită; căci din cuprinsul ei, în mod sigur veți afla ceva nou, interesant și poate chiar nebănuit - fiecare carte are farmecul ei, secretul ei, provocarea ei.

Și, nu în ultimul rând, lăsați ura, invidia, conflictele deoparte; nu vă încărcăți sufletul cu ele, imaginați-vă că fiecare încercare la care ați fost supus a fost doar o purificare, o modalitate prin care aspectele frumoase din viața dumneavoastră să fie mai vizibile, să vă bucurați de ele și să le apreciați mai mult.

PREMII NOBEL

Autor: prof. Peptan Daniela
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Știați că...

Premiile Nobel au fost create de savantul și omul de afaceri suedez Alfred Nobel – inventatorul dinamitei – care, în testamentul său, a cerut ca veniturile imensei sale averi să fie oferite în fiecare an “sub formă de premii, celor care în anul precedent au adus cele mai mari servicii umanității”.

Aceste premii se acordă numai în următoarele domenii: fizică, chimie, psihologie sau medicină, literatură și pace. Banca Națională a Suediei (cea mai veche bancă centrală din lume) a instituit, în memoria lui Alfred Nobel, un Premiu pentru Economie; acesta, deși nu este un premiu Nobel, este prezentat alături de celelalte premii Nobel. Pentru matematică nu există un premiu Nobel, există doar un echivalent al premiului Nobel, care se numește Medalia Fields.

Faimoasele premii Nobel, împreună cu Premiul pentru Economie, se decernează în fiecare an la Stockholm, capitala Suediei, cu excepția Premiului Nobel pentru Pace, care este decernat la Oslo, capitala Norvegiei. Premiile Nobel sunt acordate indiferent de naționalitate și nu pot fi acordate postmortem și nici unui grup mai mare de 3 persoane. Premiile Nobel constau dintr-o medalie de aur, o diplomă și o sumă de bani, care la început era în valoare de 40.000 dolari SUA, iar apoi a crescut la 1,4 milioane de dolari SUA.

Statistici: Între anii 1901 și 2009 au fost acordate în total 537 de premii Nobel (inclusiv premiile pentru economie) unui număr de 829 de laureați – 806 persoane și 23 de organizații. Dintre acestea doar 41 de premii au fost acordate femeilor.

Comitetul Internațional al Crucii Roșii a primit de 3 ori Premiul Nobel pentru Pace, Linus Pauling este singura persoană care a primit 2 premii Nobel complete (pentru chimie – 1954 și pace – 1962), iar Marie Curie este singura femeie care a primit 2 premii Nobel (fizică – 1903 și chimie – 1911). Doi laureați ai premiului Nobel au refuzat premiile, iar alți patru laureați au fost forțați de autorități să refuze premiile obținute.

Cel mai tânăr laureat al premiului Nobel avea 25 de ani, iar cel mai bătrân 90 de ani, când au primit premiile. SUA au cel mai mare număr de laureați ai premiului Nobel – 260, iar Franța deține cel mai mare număr de laureați ai Premiului Nobel pentru Literatură – 12.

Din 1901 și până în prezent, sunt unii ani în care nu au mai fost decernate premiile Nobel (în total 50 de premii). Majoritatea premiilor anulate au fost în timpul celor două războaie mondiale.

Albert Einstein a câștigat premiul Nobel pentru lucrarea sa despre efectul fotoelectric din anul 1921. Einstein nu a fost prezent să-și ridice premiul său Nobel în decembrie 1922 deoarece era plecat într-o excursie în Japonia.

Thomas Edison și Nikola Tesla, deși au fost nominalizați ca potențiali laureați ai premiilor Nobel din anul 1915, niciunul dintre ei nu a fost laureat, în ciuda contribuțiilor științifice majore ale fiecăruia. Aceștia au refuzat să primească premiul Nobel în cazul în care fiecare dintre ei ar fi fost nominalizat să primească primul acest premiu, întrucât ar fi minimalizat valoarea celui alt.

Premiile Nobel sunt decernate din 1901, cu excepția celui pentru economie, instituit în 1968 de Banca centrală din Suedia, cu ocazia împlinirii a 300 de ani de la fondarea acestei instituții. Premiile au fost create după moartea inginerului suedez Alfred Nobel (1833 - 1896), inventatorul dinamitei, conform voinței sale din testament.

Evenimentul care a stat la baza creării Premiilor Nobel de astăzi a fost unul tragic și personal, în egală măsură, pentru inventator. După ce fratele său Ludvig a decedat în anul 1888, în timpul unei vizite în Franța, un jurnal francezesc de scandal a publicat, din greșeală, un necrolog din care reieșea că cel care murise era Alfred Nobel, pe care publicația îl condamna pentru invențiile făcute.

Puternic marcat de titlul care afirma: "Negustorul Morții a murit - Dr. Alfred Nobel, care s-a îmbogățit descoperind mijloace fără precedent de a ucide alți oameni, a murit ieri", Alfred Nobel a început tot mai des să se gândească la modul în care și-l vor reaminti generațiile viitoare.

Pe data de 27 noiembrie 1895, în cadrul Clubului Suedez-Norvegian din Paris, marele inventator avea să anunțe în public crearea premiului care-i va purta numele pe veci.

Fizica a fost primul domeniu de acordare a premiilor menționat în testamentul lui Alfred Nobel, prin care savantul și omul de afaceri suedez hotărâ ca veniturile imensei sale averi să fie oferite în fiecare an "sub formă de premii celor care, în anul precedent, au adus cele mai mari servicii umanității".

Astăzi, premiul Nobel este mult mai cunoscut decât omul care l-a înființat și i-a dat numele - un mare inventator și savant al Epocii Industriale, ale cărui izbânzii științifice au permis crearea premiilor ce stimulează mai departe cunoașterea și aventura spiritului uman.

Bob Dylan, câștigătorul surpriză al Premiului Nobel pentru Literatură 2016

Cântărețul Bob Dylan a primit joi, 13 octombrie, Premiul Nobel pentru Literatură pe 2016, pentru crearea unor noi maniere de expresie poetică în cadrul marii tradiții a muzicii americane, informează site-ul oficial al acestor prestigioase distincții.

Bob Dylan este unul dintre cele mai influente personaje ale secolului al XX-lea, fiind un simbol al inovației în muzică și cultură, primul artist care a îmbinat muzica populară cu ambițiile intelectuale. Ascultați-i muzica!

O parte din cele mai apreciate cântece ale lui Dylan sunt din anii 1960, iar cântece precum "Blowin' in the Wind" și "The Times They Are a-Changin'" au devenit embleme ale mișcărilor anti-război și pentru drepturile civile la scară mondială. Albumul *Together Through Life* a intrat în topul vânzărilor de albume din Marea Britanie și din SUA în 2009, Bob Dylan fiind astfel cel mai în vârstă artist care reușește acest lucru.

Yoshinori Ohsumi a câștigat Premiul Nobel pentru Medicină în 2016.

Laureatul din anul 2016 al Premiului Nobel pentru Fiziologie și Medicină este japonezul Yoshinori Ohsumi, pentru descoperirea mecanismului autofagiei. Erorile în aceste gene pot cauza o serie de boli, iar aceste descoperiri vor ajuta la explicarea cauzelor unor boli precum cancerul sau boala Parkinson.

Yoshinori Ohsumi a fost premiat pentru analizarea modului în care celula biologică lucrează în autofagie - cum celulele corpului se detoxifică și repară singure.

NOBEL pentru CHIMIE 2016 a fost acordat cercetătorilor Jean-Pierre Sauvage, Sir J. Fraser Stoddart și Bernard L. Feringa

Jean-Pierre Sauvage, Sir J. Fraser Stoddart și Bernard L. Feringa au fost recompensați cu Premiul Nobel pentru Chimie de către juriul Academiei Regale Suedeze de Știință. Aceștia au fost premiați pentru proiectarea și sintetizarea mașinării moleculare.

Experții au dezvoltat cea mai mică mașinărie din lume. Laureții Nobel din 2016 au fost premiați pentru dezvoltarea mașinării

moleculare care în prezent sunt de mii de ori mai subțiri decât firul de păr.

NOBEL 2016 FIZICĂ. Câștigătorii premiului Nobel sunt David J. Thouless, F. Duncan M. Haldane și J. Michael Kosterlitz

David Thouless, Duncan Haldane și Michael Kosterlitz sunt câștigătorii premiului Nobel pentru Fizică din 2016. Premiul a fost acordat pentru „descoperirile teoretice despre fazele tranzițiilor topologice și fazele topografice ale materiei”.

Laureții premiului Nobel 2016 au deschis o nouă poartă în ceea ce privește diferitele stări ale materiei. Utilizând metode matematice avansate, aceștia au studiat fazele neobișnuite sau stările materiei, cum ar fi superconductorii, superfluidele sau straturile magnetice. Mulțumită muncii lor, cercetătorii vor putea explora fazele neobișnuite ale materiei.

Premiul Nobel pentru pace 2016 a fost câștigat de Juan Manuel Santos, președintele Columbiei, pentru eforturile sale de pacificare a țării după peste 50 de ani de război civil.

Oliver Hart și Bengt Holmström au primit Premiul Nobel pentru Economie 2016

Luni, 10 octombrie 2016, Academia Regală de Științe a Suediei, a decis să acorde Premiul Sveriges Riksbank, pentru Științe Economice, în Memoria lui Alfred Nobel pentru anul 2016, lui Oliver Hart Harvard University, Cambridge, MA, Statele Unite ale Americii și lui Bengt Holmström Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, MA, Statele Unite ale Americii, „Pentru contribuțiile lor la teoria contractelor”.

Economiile moderne lucrează împreună pe baza a nenumărate contracte. Noile instrumente teoretice create de Hart și Holmström sunt valoroase pentru înțelegerea realistă a legăturilor contractuale între instituții, precum și potențialele capcane care pot apărea în proiectarea unui contract.

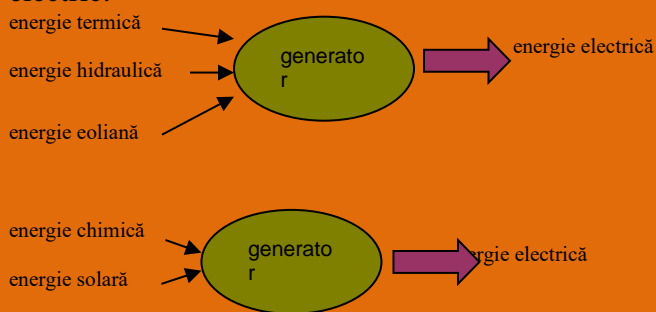
Așteptăm cu nerăbdare noile descoperiri care vor fi premiate în anul 2017!

PRODUCEREA ENERGIEI ELECTRICE

Autor: prof. Florea Florin
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

În tehnică, energia electrică se obține din forme de energie, în urma unor transformări care au la bază legea conservării energiei.

Mașina cea mai utilizată pentru obținerea energiei electrice poartă denumirea de generator electric.

Generatoarele care transformă energia chimică în energie electrică, în urma unor reacții chimice, sunt bateriile electrice și acumulatori electrice.

Generatoarele care transformă energia solară în energia electrică se numesc baterii electrice solare.

Producerea energiei electrice prin transformarea energiei termice se realizează în centrale electrice, numite în funcție de sursa de energie folosite, astfel: centrale termoelectrice, respectiv centrale nucleare electrice.

Centralele în care energia hidrolică se transformă în energie electrică se numesc centrale hidroelectrice, care pot fi: centrale pe firul apei și centrale cu lac de acumulare.

Producerea energiei electrice prin transformarea energiei solare se bazează pe așa numitul efect fotoelectric, adică pe proprietatea unor metale de a emite electroni atunci când sunt supuse unui flux luminos. Aparatele construite după acest principiu se numesc celule fotoelectrice. Mai multe celule fotoelectrice, prin legarea convenabilă în serie și paralel, formează o baterie electrică solară.

IMPRIMANTA 3D

Autori: Prof. Andritoiu Nicoleta
Prof. Mohor Margareta
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Imprimarea 3D este un proces folosit de câteva decenii în industrie, unde mai poartă numele de "prototipare rapidă". Imprimanta 3D funcționează într-un mod similar imprimantelor obișnuite, folosind în loc de cerneală diferite materiale (de la plastic la argint sau chiar la titaniu) pe care le «imprimă» în straturi succesive, construind astfel un obiect.

Imprimantele 3D permit designerilor să producă într-un timp foarte scurt un prototip. Un alt avantaj al folosirii imprimantelor 3D este capacitatea lor de a produce forme imposibil de creat cu ajutorul tehnicilor de producție în masă. Astăzi, tehnologia este prezentă în majoritatea laboratoarelor de cercetare deținute de companiile care produc gadgeturi, fie că este vorba despre aparate de ras, despre cel mai sofisticat smartphone sau chiar despre componentele complexe ale avioanelor.

Tehnologia a progresat enorm în ultimii 20 de ani, astăzi fiind posibilă imprimarea de modele 3D din 40 de tipuri de materiale. Specialiștii NASA consideră că imprimantele 3D reprezintă o metodă eficientă de producție a instrumentelor și pieselor de schimb necesare pentru buna funcționare a Stației Spațiale Internaționale. Mai mult, o imprimantă 3D oferă flexibilitate. În 2011, specialiștii agenției spațiale americane au testat cu succes tipărirea unui instrument (o cheie franceză) în condiții de gravitație zero. Ca urmare, NASA a anunțat că intenționează să doteze Stația Spațială Internațională cu această tehnologie în 2014.

Dacă imprimantele 3D folosite în industrie costă până la un milion de dolari, kiturile destinate producției de obiecte la scară mică pot fi achiziționate la prețuri începând de la 1.300\$. Astăzi, zeci de mii de persoane folosesc această tehnologie pentru a concepe și crea obiecte și piese de schimb. Pe cel mai important site destinat pasionaților imprimantelor 3D, Thingiverse, se regăsesc deja peste 15.000 de modele. Site-ul are la bază filozofia "open source", ceea ce înseamnă că orice model încărcat pe site este disponibil gratuit și poate fi modificat de oricine după propriile preferințe.

Obiectele pot fi create pe computer folosind aplicații software disponibile gratuit, precum Google Sketchup sau TinkerCAD.

Comaniile producătoare de imprimante 3D afirmă că 2012 este anul în care va fi disponibil pentru prima dată pe piață un model cu prețul sub 1.000\$ și că prețul acestor echipamente urmează să mai scadă pe măsură ce tehnologia este adoptată de un număr tot mai mare de persoane.

Provocarea pirateriei

Deși tehnologia imprimării 3D este utilizată la scară restrânsă deocamdată, deja au început să apară primele "copii pirat" ale unor produse existente pe piață. "Credem că în scurt timp oamenii își vor tipări piesele de schimb pentru autovehicule și că în maxim 20 de ani ne

vom descărca de pe internet pantofii", anunță manifestul celor de la The Pirate Bay.

Cu alte cuvinte, dacă astăzi Internetul facilitează copierea ilegală a melodiilor și a filmelor de la Hollywood, în câteva decenii va fi posibilă «piratarea» unor produse fizice.

Imprimantele 3D în medicină

Obiectele nu sunt singurele creații ale imprimantelor 3D. Acestea reprezintă o tehnologie promițătoare și pentru domeniul medicinei, unde sunt deja folosite pentru tipărirea de țesut uman și chiar de organe. O demonstrație a acestei tehnologii a avut loc anul trecut, pe scena conferinței TED, ce a avut loc în California. Dr. Anthony Atala a folosit o imprimantă 3D pentru a tipări un rinichi sub ochii publicului.

Pe măsură ce oamenii trăiesc mai mult, medicina regenerativă devine tot mai importantă. De aceea, imprimantele 3D sunt considerate o potențială soluție pentru criza organelor, una care devine pe zi ce trece tot mai acută.

O altă inovație concretizată datorită imprimantelor 3D vine din Belgia, de la compania Materialise, specializată în producția de șolduri artificiale.

În Germania, cercetătorii de la Institutul Fraunhofer folosesc imprimantele 3D pentru a produce vase de sânge artificiale. Acestea sunt create în două etape: mai întâi, tuburile artificiale sunt tipărite cu ajutorul imprimantelor 3D, iar tuburile create sunt tratate de un fascicul laser de înaltă putere pentru a le da elasticitatea venelor adevărate.

Ce va aduce viitorul?

Bre Prettis, seful companiei MakerBot: "Scopul meu este ca imprimantele MakerBot să ajungă pe Lună și să contribuie acolo la construirea unei baze care să ne poată găzdui".

Care ar fi primul lucru pe care l-ai tipări cu o imprimanta 3D?

EFFECTUL DE LENTILĂ TERMICĂ ÎN MEDII BIOLOGICE

Autor: prof. Ghiță Elena

Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Efectul de lentilă termică este un efect neliniar, care rezultă din modificările macroscopice ale indicelui de refracție al țesutului datorită încălzirii localizate a mediului în timpul iradierii laser. Acest fenomen apare și în alte medii, care nu sunt de natură biologică.

Când un fascicul laser de intensitate mare interacționează cu un mediu absorbant rezultă o încălzire care este localizată spațial. Pentru cele mai multe materiale, inclusiv apa, indicele de refracție este mai mic pe axă, unde încălzirea este maximă, în consecință, mediul se comportă ca o lentilă negativă. Motamedi și alții au înregistrat evoluția în timp a profilului fascicului transmis printr-o celulă ce conține o soluție de apă și un colorant portocaliu alimentar, cu coeficientul de absorbție 3,3 la 514 nm. Puterea fascicului laser incident a fost de 2,25 W, iar diametrul fascicului laser utilizat a avut un diametru de 1 mm. După un timp de 33 ms, spotul s-a extins la aproximativ dublul mărimii sale inițiale, iar la 100 ms s-au observat inele de interferență clare. Spotul a atins mărimea sa maximă (de aproximativ 12 ori diametrul inițial) după 233 ms. În sfârșit, 834 ms s-a remarcat o lărgire asimetrică a fascicului, cu aplatizarea pe verticală și care a devenit și mai proeminentă în regim continuu. Asimetria este atribuită curenților verticali de convecție datorită poziției verticale a celulei și incidenței orizontale a fascicului laser.

Evoluția în timp a fascicului transmis prin celulă a fost determinată de trei efecte semnificative:

- mai întâi intervine efectul de autodefocalizare, care depinde de gradientii de temperatură. Comportarea în timp a răspunsului temperaturii depinde la rândul său de rata de generare a căldurii și pierderile prin conducție și convecție;
- în al doilea rând se remarcă interferența cauzată de aberația sferică a lentilei termice;

c) se observă distribuția asimetrică cauzată de convecția termică într-un mediu fluid.

De notat că intensitatea la centru scade rapid, în timp ce inelele exterioare au cea mai mare intensitate în regim continuu. De asemenea, există o relație inversă între gradul de expansiune al fascicului și mărimea inițială a spotului. Gradientii radiali de temperatură produși de încălzirea laserului induc modificări locale în indicele de refracție al țesutului. Aceste modificări determină deformarea profilului fascicului laser care traversează țesutul. S-a studiat comportarea optică neliniară indusă termic a corneei de porc și a umoarei vitroase, cu ajutorul unui sistem laser sondă-probă. Acest experiment constă dintr-un laser cu Ho-YAG, care mărește rapid temperatura în eșantioanele de țesut, în timp ce un fascicul laser He-Ne de putere coborâtă probează modificările proprietăților optice în mediile oculare. Studiul a examinat comportarea optică a țesutului ocular într-o plajă de temperatură în care încălzirea țesutului nu induce distrugerii vizibile, ca de exemplu albirea (coagularea corneei).

După ce eșantionul de țesut este plasat în montaj și încălzit cu radiația laserului de pompaj, fasciculul laserului cu He-Ne este transmis prin probă divergentă. Aria fascicului probă se micșorează, iar iradianța în centru este mai mare după o încălzire a corneei de 500 ms. După ce proba este răcită, fasciculul laserului cu He-Ne se reîntoarce la profilul său inițial (comportare reversibilă).

Expunerea corneei la iradianță mai mare (57 W/ pentru un diametru $2w = 1$ mm) induce o convergență mai rapidă a spotului, în comparație cu iradianțe mai coborâte (40 W/ pentru $2w = 1,2$ mm și 29 W/ pentru $2w = 1.4$ mm). După un timp de expunere de 300 ms, aria măsurată a spotului fascicului de probă a scăzut cu 50 %, 27 % și 18 % pentru iradianțe ale fascicului de pompaj de 57, 40 și respectiv 29 W/. La iradianță maximă de 57 W/, corneea este coagulată, pata iradiată devine albă și distorsionează efectul de defocalizare termică al fascicului laser de probă transmis prin eșantion.

Modificările tranzitorii ale ariei spotului fascicului laserului cu He-Ne au fost studiate și la transmisia prin umoarea vitroasă, după ce au fost

aplicate diverse iradiante pentru încălzirea eșantionelor. Când eșantionul de umoare vitroasă este plasat la 3 cm în fața planului focal al fascicului laserului de pompaj cu diametrul de $2w = 0,8$ mm și iradianța de 85 W/, aria spotului atinge un minim, care este aproximativ 45 % din valoarea inițială, până la 100 ms de la începutul expunerii. La expuneri mai mari de 100 ms, fasciculul transmis este distorsionat și profilul său își pierde simetria. Această distorsiune a profilului laserului cu He-Ne se datorează convecției căldurii din eșantion.

În experiențe cu apă s-a observat o comportare optică dinamică similară cu cea observată în timpul iradierii cu un fascicul laser de pompaj de 40 W/ cu $2w = 1,2$ mm, aria spotului fascicului laser de probă scăzând rapid pe durata primelor 100 ms de iradiere. După o scădere maximă de 50 % a ariei spotului observată la aproximativ 100 ms, profilul fascicului laserului de probă transmis este distorsionat gradual, până la sfârșitul iradierii.

Modificarea reversibilă a comportării optice a țesuturilor descrisă mai sus se datorează dependenței de temperatură a indicelui de refracție. Deoarece fasciculul laser de probă converge în timpul procesului de încălzire a țesuturilor investigate, variația indicelui de refracție cu temperatura pentru corneea și umoarea vitroasă este negativ, adică cu cât este mai mare temperatura, cu atât mai coborât este indicele de refracție. Datorită conținutului mare de apă al mediilor oculare (78 % pentru corneea, 98 % pentru umoarea vitroasă), pentru acestea variația indicelui de refracție cu temperatura trebuie să aibă o valoare apropiată de cea a apei.

Variațiile locale ale indicelui de refracție sunt direct proporționale cu puterea laser incidentă și invers proporționale cu pătratul mărimii spotului fascicului laserului de pompaj. Astfel, cu cât este mai mică mărimea spotului laserului pe eșantion, cu atât mai mari sunt iradianța și temperatura rezultantă. Când căldura induce modificări permanente în structura țesuturilor, atunci laserul de probă transmis prin țesut suferă modificări ireversibile.

În experiențele cu umoarea vitroasă, mărimea defocalizării crește după un anumit

moment al procesului de încălzire. Acest fenomen nu a fost observat în experiențele cu apă și corneea și este datorat lichefierii induse de căldură a umoarei vitroase. Acest proces de lichefiere cauzează modificări majore în proprietățile mecanice ale umoarei vitroase, în special vâscozitatea sa. Variațiile induse de căldură în proprietățile fizice ale umoarei vitroase determină modificarea autodefocalizării fascicului laser de probă.

Efectul de lentilă indusă termic în țesut conduce așadar la modificarea ratei fluenței. Aceasta, la rândul ei, modifică generarea de căldură în țesut și poate afecta rezultatele terapeutice.

Defocalizarea prin efectul de lentilă termică poate explica unele discrepanțe între temperaturile măsurate și cele calculate pentru fascicule laser de dimensiuni mici, precum și unele observații histologice care nu pot fi explicate prin prezumția răspunsului liniar al țesutului.

ANGLICISME SI PSEUDOANGLICISME

**Autori: Prof. Iacob Lăcrămioara
Prof.:Pătrulescu Corina**

Liceul “Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Cuvintele de origine engleză pătrunse în limba română sunt cunoscute și sub numele de anglicisme. De anglicismele autentice trebuie deosebite cu grijă pseudoanglicismele sau falsele anglicisme. Acestea sunt cuvinte din alte limbi (mai ales din franceză) obținute prin combinarea unor teme și elemente formative împrumutate din limba engleză. Astfel, cu ajutorul lui „man” = „om” (devenit element de compunere și după modelul unor anglicisme adevărate ca gentleman,

sportsman etc.), au fost formate în limba franceză cuvintele *tenisman*, *recordman*, *rugbyman* etc. În locul acestora, engleza folosește unitățile frazeologice: *tennis player* (= „jucător de tenis”), *record holder* (= „deținător de record”) ș.a.m.d. O parte dintre pseudoanglicismele create în franceză au pătruns și în limba română (de obicei prin intermediul presei). Întrucât au fost simțite ca anglicisme propriu-zise, câteva dintre ele au primit o formă apropiată de aceea pe care ar fi trebuit s-o aibă în limba engleză (adică *tenismen*, *recordmen* etc.).

De la cuvintele *tenisman*, *barman*, *sportsman* s-au creat și derivatele feminine *tenismană*, *barmană*, *sportsmană*, ceea ce dovedește că respectivele neologisme s-au adoptat normelor limbii române, neglijându-se modul de formare din limba engleză în care *man* înseamnă bărbat și prin urmare derivatele feminine din limba română nu se puteau forma cu același termen.

Încercând să traducem, să zicem, *tenismană*, ar reieși ceva de genul „bărbată de tenis”. Limba română literară recomandă sintagma *jucător* (*jucătoare*) de tenis.

Deși uneori este foarte greu, în principiu trebuie să distingem anglicismele propriu-zise de americanisme, care sunt, de obicei, mai recente și au aproape întotdeauna caracter internațional. Dintre cele mai cunoscute, amintim, nepierzând din vedere că unele au putut pătrunde în limba română și din limba franceză ori dintr-o altă limbă influențată de engleza americană: *bluf* (existent, de asemenea, în franceză, italiană, germană etc.), *blugi* (o scurtare pe teren românesc din *blue-jeans*), *boss* (care la noi se folosește cu sensul de șef în general), *campus* (un dublet etimologic al lui „câmp”), *cow-boy*, *hold-up*, *hamburger* (a cărui bază derivată este numele orașului german Hamburg), *jazz* (care provine din limba negrilor și se pronunță așa cum se scrie), *mass-media*, *motel*, *radar*, *tobogan* (greșit rostit, uneori, *topogan*).

Există o serie de anglicisme și americanisme care sunt noi sau relativ noi în vocabularul nostru și care vor rămâne în limbă fie pentru că sunt realmente utile, fie pentru simplul motiv că au devenit, de mai multă vreme, cuvinte internaționale. Ne referim la: *apartheid*, *best-seller*, *biomedicină*, *building*, *bungalow*, *chewing-gum*,

dispecer, *display*, *fair-play*, *finaliza*, *gentleman*, *hobby*, *living-room*, *management*, *marketing*, *previziona*, *scanner*, *show*, *spici* (scris și *speach*), *stres(s)*, *striptis* (scris și *strip-tease*), *supermarket*, *transplant*, *week-end*, *western*, *whisky*, *brandy*, *staff*, *holding*, *lobby*, *broker* etc.

După cum se poate observa din termenii de origine engleză selectați mai sus, aceștia aparțin unor domenii extrem de variate și sensul lor este binecunoscut, ca dovadă că tot mai puțini sunt cei care spun *discurs* în loc de *spici*, *supermagazin* în loc de *supermarket*, în vreme ce pentru *staff* și *lobby* nu se folosesc sinonime autohtone.

În concluzie, răspândirea neologismelor, în general, și a celor din limba engleză, în mod particular, pătrunderea lor în limba unor cercuri tot mai largi de vorbitori constituie, fără îndoială, una dintre caracteristicile importante ale limbii noastre actuale. Folosirea lor trebuie făcută cu discernământ, încercându-se evitarea „beției de cuvinte” și, mai ales, a greșelilor.

Bibliografie

1. Goga Mircea, *Limba română, fonetică și fonologie, lexicologie, stilistică*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2001.
2. Graur Al., *Capcanele limbii române*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976.

SECȚIUNEA CONCURSURI

MINITEST

Autor: prof. Andritoiu Nicoleta
Liceul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari

Salut! Eu sunt minitestul de cultură tehnică.
Încearcă-mă !

1.Ce este oțelul ?

- a.aliaj Fe-C, cu $C > 2,11\%$
- b.aliaj Fe-C, cu $C < 2,11\%$
- c.material neferos

2.Ce este LED-ul ?

- a.un bec
- b.o lampă
- c.o diodă electroluminiscentă

3.Legea lui Ohm are formula:

- a. $U=RI$
- b. $P=UI$
- c. $e=-\Delta\Phi/\Delta t$

4.Formatul A4 are dimensiunile:

- a.210x297mm
- b.297x420mm
- c.148x210mm

5.Care transmisie are raportul de transmitere constant?

- a. transmisia prin curea
- b.transmisia prin roți de fricțiune
- c.transmisia prin roți dințate

6.Apa fierbe la temperatură constantă?

- a.Da, la 100oC
- b.Da
- c.Nu

7.Greutatea unei persoane se măsoară în :

- a.kilograme
- b.Newtoni
- c.metri

8.Care sunt mărimi electrice ?

- a.amper,volt
- b.tensiune, intensitate curent electric
- c.viteză, accelerație

9.Celula solară este:

- a.fotoelementul
- b.celula fotovoltaică
- c.o cutie luminoasă

10.Mașinile electrice funcționează pe baza:

- a.legii gravitației
- b.legii lui Ohm
- c.legii inducției electromagnetice

11.Recunoaște aparatele de comutație:

- a.relee, siguranțe
- b.întreruptoare, comutatoare
- c.contactoare, separatoare

12.Recunoaște asamblările nedemontabile:

- a.asamblări sudate
- b.asamblări filetate
- c.asamblări prin nituire și lipire

13.Condensatorul înmagazinează:

- a.energie magnetică
- b.energie electrică
- c.energie eoliană

14.Cine transformă curentul alternativ în curent continuu ?

- a.inversorul
- b.transformatorul
- c.redresorul

15.Microprocesorul este format din milioane de :

- a.microni
- b.diode
- c.tranzistori

16.În desenul tehnic axele pieselor se reprezintă cu:

- a.linie continuă groasă
- b.linie continuă subțire
- c.linie punct

17. Cantitatea de fluid ce trece printr-o secțiune în unitatea de timp reprezintă :

- a. presiunea
- b. greutatea
- c. debitul

18. Ce este Cementarea ?

- a. tratament de îmbunătățire
- b. tratament termic
- c. tratament termochimic

19. Asamblarea filetată cuprinde :

- a. filiera și tarod
- b. șurub și piuliță
- c. filete trapezoidale

20. Cine transformă energia electrică în energie mecanică ?

- a. transformatorul electric
- b. generatorul electric
- c. motorul electric

21. Ampermetrul se leagă față de consumator:

- a. în serie
- b. în paralel
- c. oricum

22. Prinderea semifabricatului pe strung se face:

- a. în universal
- b. în menghina
- c. pe masa mașinii

23. Lagărul cu rostogolire se numește:

- a. cuzinet
- b. ambreiaj
- c. rulment

24. Alezajul reprezintă :

- a. un aliaj
- b. un cilindru
- c. o gaură

25. Ruginirea reprezintă :

- a. uzura de abraziune
- b. uzura de coroziune
- c. uzura de impact

26. Recunoaște materialul semiconductor :

- a. carbon
- b. siliciu
- c. germanium

27. Auditul calității reprezintă:

- a. caietul de sarcini
- b. procedurile de asigurare a calității
- c. controlul calității

28. Cine transformă o mărime neelectrică într-o mărime electrică ?

- a. transformatorul
- b. senzorul
- c. traductorul

29. Recunoaște operațiile logice :

- a. +, -, :
- b. ȘI, SAU, OR
- c. input, output

30. Contorul măsoară :

- a. puterea
- b. tensiunea
- c. energia

POEZII**Creații ale elevei Iordache Maria
Clasa IX-a****C-așa-i în viață**

Lasă epigrama, frate!
Fă ceva mai serios,
Ca să te ridici din spate
Fii puțin nesperios.

Și de am talent cu carul,
Nu m-ar ține buzunarul.
C-așa-i în viață:
Muncim pe brânci
Și dăm din coate.
Ei, așa nu se mai poate,
Șansele ne sunt ratate.
Și de are haz satirul
Vine juriul cu satârul.

Noaptea

Noaptea se strecoară iară
Și îmi aduce în poală,
Mii de stele argintii,
Ca ai voștri ochi, copii.

Și în miezul nopții iară,
Se așterne liniștea măiastră.
Dorm și codrii cei pustii,
Dorm la case și copii.

Totul e pustiu și gol,
Până și visele zboară
Și umplu văzduhul iară
Cu a serii mahmureală.

În zare pier lumini deșarte,
Te cuprinde negrul nopții iară,
De ești vesel sau ești trist,
Dormi pierdut în zări acuma.

Suflet pierdut

Tot universul moare,
Nu mai e nicio scăpare,
Visul culoare nu mai are,
În coșmar s-a transformat.

Totul, totul e pierdut,
Soarele-a dispărut
Primăvara, în toamnă se prefacă.
Nu mai e speranță aici.

Pe strada noastră
Nu circulă fericire,
Totul e dezamăgire
În suflet.

Cu cât câștig,
Tot mai mult pierd.
Nu mai știu,
De reușesc.

M-am pierdut, printre poteci,
Călătoresc, nu mă opresc
Suflet, suflet pierdut în noapte,
Cât mai departe de-aici o să plec.

Sunt călător
În lumea mea...
Sunt musafir
În casa mea...

Dorul de poezie

Rondele, catrene
Sau alt gen să fie
Numai să reînvie,
Dorul de poezie.

Caragiale de-ar veni,
Cine ar mai îndrăzni?
Cu de la lume adunate,
De juriu cosmetizate!

La Mizil

S-a lansat ștafeta
Pentru „Romeo și Julieta”.
De mergi la Mizil,
„Bravo, ai stil!”

Penurie

Plec în Anglia măi frate,
Să mănânc pe săturate,
Că la mine-n țară
Toți mă bagă-n oală!

Party

Se dă party-n cartier,
Strângeți-vă la parter
Dar de se-ntoarce mătușa,
O să fim cam strânși cu ușa.

Trend

Fețele machiate, aranjate,
Ele vin la școală relaxate.
Toate sunt pe-aci, se vede,
Ca și fardul de pe teze.

